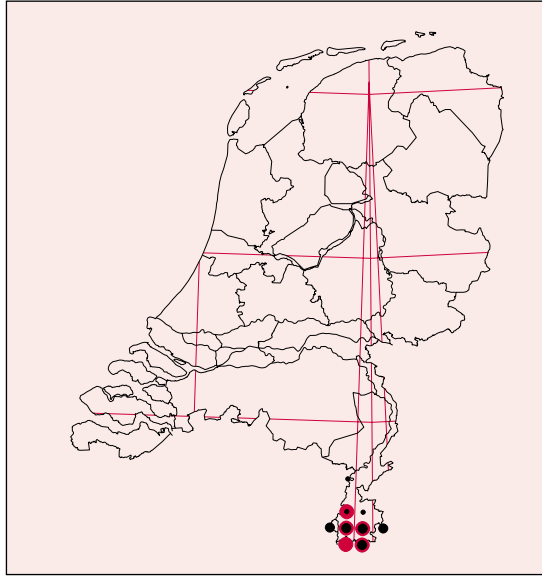

176 *Molops piceus*

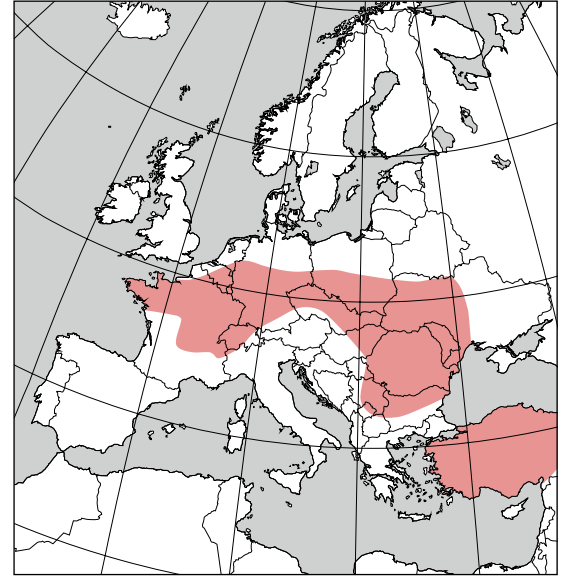
Voornameijk, maar niet uitsluitend montaan (BURMEISTER 1939, HORION 1941). In België vooral op kalkbodems boven de 200 m en in gebieden met meer dan 20% bos (DESENDER 1986). Vooral in oude gemengde of loofbossen, in Zwitserland tot aan de boomgrens (ca. 1800 m) (MARGGI 1992).

Vangpotten. Groep: D3 (6 series, 47 individuen). In Nederland beperkt tot het eiken-haagbeukenbos [20]. **Eurytopie:** te weinig gegevens (PRES = 0,03 en SIM = 0). **Bodem:** leem. **Vocht:** 3. **Begeleiders:** onvoldoende gegevens.

Biologie

Nachtactief. Voortplanting in het voorjaar. Overwintering als imago. De larve is opgenomen in de tabel van Arndt (1991).

Dispersie: brachypoteer. Klaarblijkelijk ook geen zeer goede loper. Er werd een snelheid gemeten van 3,9 cm per seconde

(THIELE 1977). Thiele nam waar dat hij zich in het veld zowel oriënteert op verschillen in temperatuur als licht en bodemvochtigheid.

Bedreiging

Bedreiging is mogelijk door te intensieve beweiding van (helling)bossen en door versnippering van het leefgebied, ten gevolge van het kappen van bossen, zonder goede verbindingen te laten bestaan. Een goede indicator van stabiele oude loofbossen in Zuid-Limburg. Het is voor deze slechte verspreider van het grootste belang om het eventueel kappen van hellingbossen, indien dit beslist noodzakelijk is, gefaseerd uit te voeren, maar liefst geheel achterwege te laten. Om deze soort een kans te geven is het behoud van grote, aaneengesloten boscomplexen met goede verbindingen noodzakelijk.

GENUS PLATYDERUS

soort 177

Kleine zwarte of bruinige soorten van ca. 7-10 mm.

Areaal

Een West-Palaarctisch genus met ca. 55-60 soorten, waarvan ongeveer 40 in Europa (TURIN 1981). Het zwaartepunt van het genus ligt op het Iberisch schiereiland, met meer dan 30 soorten (ZABALLOS & JEANNE 1994) en in Noord-Afrika. Slechts enkele soorten reiken tot Midden-Europa, de Balkan en het Middenoosten, met één uitloper tot Centraal-Azië. Ook op de Canarische Eilanden komen drie soorten voor (MACHADO 1992).

Oecologie

Weinig is bekend over de oecologie van deze groep. Van de in Midden-Europa voorkomende soorten is *P. rufus* een stenotope, xerofiele soort van droge bossen (KOCH 1989), de bij ons voorkomende *P. ruficollis* een meer eurytope veldsoort. Onvoldoende gegevens uit vangpotten.

177 *Platyderus ruficollis***Biologie**

Zie onder *P. ruficollis*.

Taxonomie

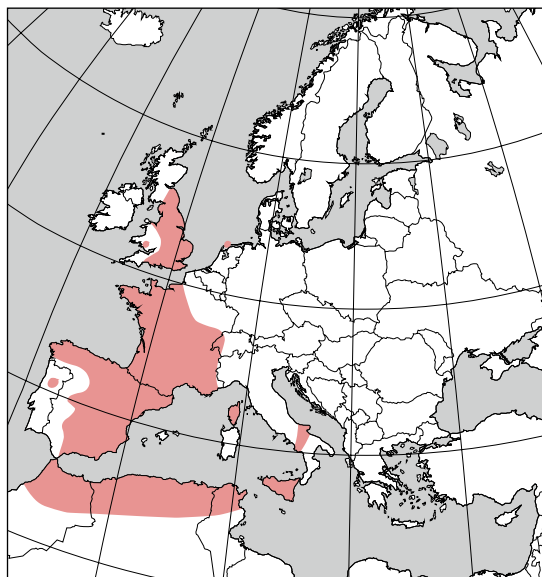
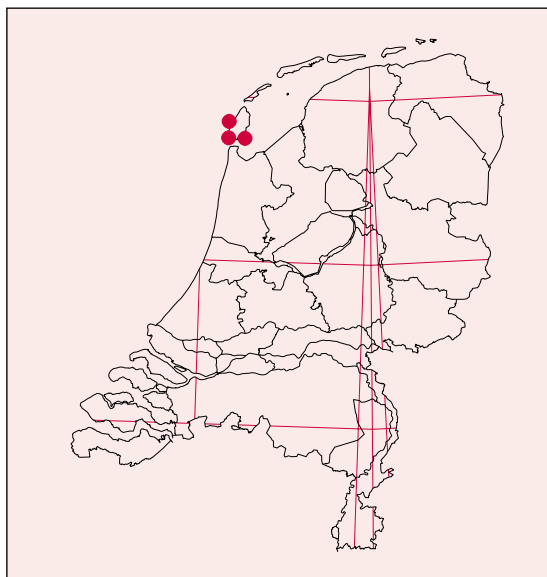
De monografie van Schaum (1866) is zeer verouderd en incompleet. Verreweg de meeste soorten zijn gedurende de laatste decennia beschreven en voor zover bekend nog niet in een overzichtstabel ondergebracht (TURIN 1981, ZABALLOS & JEANNE 1994).

177 *Platyderus ruficollis***Areaal**

Europese soort. Verbreid in Groot-Brittannië, Frankrijk inclusief Jura en Vogezen, West-Zwitserland en Spanje. Geïsoleerd in Noord-Nederland, Ierland, Portugal, Corsica en Zuid-Italië (Sicilië). **Areaalkarakteristiek:** 6, Nederland: marginaal.

Voorkomen

Het voorkomen op het eiland Texel van deze ongeveugelde soort is weinig minder dan een biogeografische bijzonder-

177 *Platyderus ruficollis*

heid. Waarschijnlijk gaat het hier om een relictpopulatie, die vroeger in verbinding moet hebben gestaan met de Britse of met de continentale populatie. Het voorkomen in Nederland werd pas in 1984 opgemerkt door de loopkeverwerkgroep Texel (ZIE AUKEMA & BAARS 1986). De soort heeft een vrij grote verspreiding op het eiland (HN). In Groot-Brittannië vooral in het zuiden en het oosten, reikend tot Noordoost-Engeland (LUFF 1998); op de waarschuwingslijst (HYMAN 1992). Van Ierland is slechts één oude waarneming uit de omgeving van Dublin (1924) bekend (SPEIGHT ET AL. 1982). Niet in Fenoscandië en Denemarken. In Duitsland tot op heden niet bekend (HORION 1941, LUCHT 1989, TRAUTNER & MÜLLER-MOTZFELD 1995). In Zwitserland zeer beperkt, als postglaciale remigrant via het Rhône-dal tot voorbij het meer van Genève richting Martigny-Ville (TG) en langs de Zuid-Jura tot Biel (MARGGI 1992). Aldaar op de Rode Lijst. In grote delen van Frankrijk, behalve Bretagne, het noorden en noordoosten; uit de Vogezen en de Jura waarschijnlijk alleen oude meldingen van vóór 1910 (BONADONA 1971, LUCHT 1989). Niet in België.

Status: geen gegevens over voor- resp. achteruitgang.

Oecologie

In de literatuur werd slechts weinig oecologische informatie gevonden. Marggi (1992) noemde het een extreem xero-thermofiele veldbewoner van vooral schrale graslanden. Ook aan bosranden en in lichte rivierbossen met een rijke strooisellaag. Van het heuvelland tot montaan, maximaal tot 1400 m. Vooral op zandgronden. In Groot-Brittannië ook in grasland

op kalkbodem, in duingebieden en heiden (HYMAN 1992, LUFF 1998). In bijna alle publicaties wordt vermeld dat hij vooral wordt gevonden tussen dode bladeren, in mos en onder stenen (BURMEISTER 1939, JEANNEL 1941-1942).

Vangpotten. De soort was niet vertegenwoordigd in de vangsten die gebruikt zijn voor de oecologische classificatie (TURIN ET AL. 1991). De vangpotten waarin enkele exemplaren werden aangetroffen, stonden in een grazige open heidevegetatie met struikheide (*Calluna vulgaris*), kraaiheide (*Empetrum nigrum*) en schapegras (*Festuca ovina* s.l.) en op een schaduwrijke plek met hoog gras (MB & HN).

Biologie

Nachtactief? In Engeland waarschijnlijk een najaarsvoortplanter (LUFF 1998). In Midden-Europa valt de reproductie in de periode maart tot juni. Jonge dieren in de herfst, de imago's overwinteren (MARGGI 1992). De eieren worden in groepjes van 10-12 in de bodem gedeponeerd en komen na ca. 14 dagen uit (BURMEISTER 1939). De larve is onbekend.

Dispersie: brachypter? De Nederlandse dieren bleken alle vleugelloos (AUKEMA & BAARS 1986). Luff (1998) meldde dat het in Groot-Brittannië wellicht om een gevleugelde soort gaat. Jeannel (1941-1942) noemde hem voor Frankrijk echter brachypter.

Bedreiging

Mogelijk bedreigd door biotoopvernietiging (HYMAN 1992). Onvoldoende gegevens.